

SANT PERE i SANT PAU

Festa dels Lluïsos, any 1973.

Festes Patronals

L'Alqueria de
la Comtessa

L'ALQUERIA EN FESTES,

LLIURE

D'AGRESSIONS

Policia Local
699 996 333

AJUNTAMENT
DE L'ALQUERIA
DE LA COMTESSA

ÍNDEX

Salutacions

Salutació de l'Alcalde

Salutació del Regidor de festes

Salutació del Rector

Històries del poble

Festers i festeres 2026

Regina de les Festes

Cort d'honor Festers

Festerets i Festeretes

Programa d'actes

Setmana Cultural i Actes festius

Programació Mare de Déu del Carmen

Programació Sant Pere i Sant Pau

Programació Crist de l'Empar

Programació Divina Aurora

Programació Sant Lluís Gonçaga

El baül dels records

Voro Femenia Peiró

Salutació de l'Alcalde

Estimades veïnes i veïns,

Per a mi és un plaer adreçar-me a vosaltres per saludar-vos i compartir l'alegria per l'arribada de les nostres festes patronals, que enguany s'acosten ja al seu centenari.

Ja a principis del segle XX, l'Alqueria de la Comtessa demostrava la seua profunda devoció per Sant Pere amb la construcció d'una església tan imponent i majestuosa com la nostra per a un poble tan menut. Aquell esperit d'estima pel nostre patró i cap al municipi és el mateix que, generació rere generació, ha permés mantindre viva la festa.

Eixa implicació constant de la ciutadania, junt amb el compromís de les corporacions municipals, les colles de festers i les comissions, ha consolidat una cita cultural i religiosa plenament reconeguda a la comarca de la Safor.

Només cal preguntar arreu per les festes de l'Alqueria per comprovar l'entusiasme que desperten. I és que formen part de la nostra identitat: són convivència, alegria, esforç compartit per preservar les tradicions i una mostra de la nostra hospitalitat cap als qui ens visiten.

Al llarg dels anys, la seua organització no sempre ha sigut fàcil, però la creativitat, el treball i la germanor han sabut superar qualsevol dificultat, fins i tot en moments socials i econòmics complicats.

Des dels anys seixanta, a més, presumim d'una presentació de festes cada vegada més llúida, amb un ball de festers que evoca l'elegància dels valsos vienesos. És una nit màgica de retrobament, en què tot el poble es reünix per celebrar, amb orgull, l'inici de les nostres benvolgudes festes.

Com a alcalde, em sent profundament orgullós de la dedicació i la valentia de les comissions de festes, i per això l'Ajuntament sempre ha estat al seu costat, col·laborant per engrandir, any rere any, esta celebració tan estimada.

Gràcies a l'esforç i la participació de totes i tots, hem aconseguit que la fi de juny es visca amb emoció i que gaudim d'uns dies plens d'actes i de caràcter, que demostren que el nostre poble està ben viu.

Us anime a continuar cuidant i protegint este patrimoni cultural amb la mateixa il·lusió de sempre.

Visquen les festes de l'Alqueria!
Voro Femenia Peiró

Cristian Rebolledo Siscar

Salutació del Regidor de Festes

Saluda del Regidor de Festes Estimats veïns i veïnes,

És per a mi un vertader privilegi poder adreçar-me a tots vosaltres, un any més, per donar-vos la benvinguda a les nostres estimades festes patronals. Amb l'arribada d'aquestes dates tan assenyalades, el nostre poble es transforma i s'ompli de vida, de color i d'una energia especial que ens recorda la força de la nostra identitat col·lectiva i l'orgull de pertànyer a aquesta gran comunitat.

Les festes són molt més que uns dies de celebració. Són el reflex viu de la nostra història, de les nostres tradicions i dels valors que hem heretat i que tenim la responsabilitat de transmetre a les generacions futures. Cada cercavila, cada acte cultural, cada manifestació festiva és una expressió del nostre patrimoni i una oportunitat per continuar construint, entre tots, un poble més unit, més viu i més participatiu.

Vull aprofitar aquestes paraules per expressar el meu més sincer i profund agraïment a totes les persones que fan possible aquestes festes. A les comissions, associacions, i festers, així com als voluntaris i treballadors municipals, que amb el seu esforç, dedicació i estima pel poble treballen durant tot l'any perquè cada detall estiga a l'altura del que mereixem. Sense la vostra implicació res d'açò seria possible.

També vull fer una crida a la responsabilitat de tots i totes. Les festes són per a gaudir-les intensament, però sempre des del respecte, la convivència i el civisme. Cuidem els nostres carrers, respectem els horaris i les normes, i, sobretot, cuidem-nos els uns als altres perquè tots puguem viure aquestes jornades amb alegria i seguretat.

Que aquestes festes de 2026 siguen, més que mai, un punt de trobada per a tots. Que ens ajuden a mirar el futur amb esperança, sense oblidar d'on venim, i que ens impulsen a continuar treballant junts per un poble millor.

Desitge de tot cor que visqueu unes festes plenes d'alegria, d'il·lusió i de moments que queden gravats en la memòria. Que cada dia siga una oportunitat per celebrar la vida, l'amistat i la germanor que ens identifica.

Bones festes a tots i totes!

El Regidor de Festes
Cristian Rebolledo Siscar

Salutació del Rector

Queridos hermanos en la fe, amigos y vecinos:

Este 2.026 también nos reunimos con alegría para celebrar las fiestas patronales, son días entrañables en los que nuestro pueblo se llena de vida, de encuentro y de tradición; también son días en los que celebramos la fe que nos sostiene y unifica.

Por nuestras calles miraremos pasar con especial cariño a nuestros santos patronos:

San Pedro y san Pablo, columnas de la Iglesia, testigos valientes que anunciaron a Cristo sin miedo y que nos recuerdan que la fe no es algo para guardar, sino para vivir y compartir con decisión.

Contemplaremos con reverente fervor al Santo Cristo, que nos muestra el amor sin medida de Dios. Y junto a Él, a la Virgen María, madre cercana, en sus dos advocaciones: El Carmen y la Divina Aurora, ella es refugio seguro, que nos enseña a confiar incluso cuando no entendemos del todo el camino. No olvidemos a san Luis Gonzaga, ejemplo luminoso de pureza, entrega y servicio, especialmente para nuestros jóvenes y niños.

Aprovecho para agradecer de corazón el esfuerzo de todas las personas que, de una manera u otra, hacen posibles estas fiestas: la comisión, los voluntarios, las asociaciones, quienes preparan los actos religiosos y quienes cuidan cada detalle para que todo salga adelante. Sabemos bien que detrás de cada actividad hay horas de trabajo, de coordinación y de ilusión. Gracias por poner vuestro tiempo y vuestro talento al servicio del pueblo.

Que estas fiestas nos ayuden a fortalecer la convivencia, a disfrutar juntos y, sobre todo, a reavivar nuestra fe, esa fe que nos une, que nos sostiene y que nos invita a mirar el futuro con esperanza.

Que el Señor, por intercesión de nuestros patronos, os bendiga abundantemente a vosotros y a vuestras familias.

¡Felices fiestas!
César Augusto García Jiménez
Sacerdote.

An aerial, black and white photograph of a city. The foreground shows a large industrial facility with several tall, cylindrical silos and a building. A road or railway line runs through the middle ground. The city is densely packed with buildings, and a prominent church spire is visible in the center. The background shows a vast urban landscape extending to the horizon under a clear sky.

LA NOSTRA GENT,
LA NOSTRA HISTÒRIA

LA MORISCA DE L'ALQUERIA QUE VA AMAGAR UNA PISTOLA DAVALL LES FALDETES (1606)

Frederic Barber, doctor en Història

El 17 de novembre de l'any 1606 es va produir un registre en una casa de moriscos de l'Alqueria dels Frares, de resultes del qual van ser apressats i denunciats Felip Perellós i la seua filla de quinze anys, Elisabet. Totes les dades d'aquesta història singular han estat extretes d'un procés criminal conservat en l'Archivo Histórico de la Nobleza (AHNOB) sota la signatura arxivística: *Osuna*, C. 607, D. 22. Abans de continuar, cal fer esment que aquest article és un tast d'un estudi més exhaustiu sobre la violència i la conflictivitat a l'antic comtat d'Oliva en el segle XVII, dut a terme per Rubén Galera i per mi mateix i que esperem que aviat pugua ser publicat.

Doncs bé, aquella nit de novembre que esmentem més amunt, entre les 10 i les 11 hores, es va presentar una esquadra de soldats que guardaven l'horta de Gandia, comandada per

Joan Agut de la Font d'en Carròs, davant la porta del morisc Felip Perellós, vist que havien tingut notícia que aquest prestava armes de foc a delinqüents: *trastava en armes de foc*. El seu objectiu era, en llenguatge de l'època, reconèixer la casa per a veure què trobaven.

L'habitatge dels Perellós se situava en el llogaret de l'Alqueria dels Frares que era un nucli urbà ubicat en l'actual terme de l'Alqueria de la Comtessa i que va ser abandonat, i posteriorment derruït, després de l'any 1609, amb motiu de l'expulsió dels moriscos. A hores d'ara, desconexim la ubicació exacta d'aquest lloc, però segons aquest procés, aquesta comunitat de moriscos comptava amb un justícia diferent del de l'Alqueria de la Comtessa. Per tant, no podem descartar que aquest lloc fora una senyoria diferenciada de la de l'Alqueria de la Comtessa, en un territori

conegut com el terme de Damunt dins del comtat d'Oliva, en el qual eren també Rafelcofer, Potries, Beniflà i la Font d'en Carròs. Així les coses, la hipòtesi d'alguns historiadors segons la qual al segle XVI s'havien fusionat les dos Alqueries, caldria revisar-la amb l'anàlisi de documentació nova.

Tornant a la narrativa dels fets, ja des d'un primer moment, l'actitud de la família Perellós, va aixecar sospites entre els soldats. Així, per exemple, Felip va trigar més d'un quart d'hora a obrir la porta de la casa malgrat que

coneixia Joan Agut. En entrar els soldats i pujar dalt la cambra, van observar que la filla, Elisabet, tremolava i mostrava un semblant torbat; tant és així que, a la mínima que va poder, es va passar a la casa del veí. Els soldats registraren la cambra «per ço com dit Perellós està infamat de portar pistoles». Segurament, en aquesta estança, dormia la família al costat de les diferents reserves d'aliments i collites.

Després, la comitiva accedí a la cavallerissa on en una albarda van trobar un punyal la fulla del qual

Moriscos

superava el pam i mig, amb la punta molt vella, tanmateix, punxeguda. Per aquesta troballa, Felip Perellós, ja va ser detingut, lligat, diu la documentació.

Al costat de la casa de la família Perellós, vivia Francesc Masellí, allí es va refugiar Elisabet Perellós que es posà a cridar només veure com entrava l'esquadra i intentaven reconèixer-la. Vista l'actitud de la joveneta, Joan Agut va decidir despertar el justícia del lloc, Miquel Nebot, perquè presenciés el reconeixement que anaven a fer-li. I, en efecte, davall de les faldetes, entre les

cuixes, diu algun testimoni, o entre la camisa i les faldes, Elisabet amagava una pistola, de més d'un pam de llarg el canó, nugada al cos amb una veta verda. A més a més, l'adolescent morisca també amagava una calceta lligada amb un cordill dins la qual van trobar cinc canonets de canya plens de pólvora i pilotes de plom en forma de daus. És a dir, es va requisar una arma de foc prohibida, amb els projectils i la càrrega explosiva pertinents. En ser descoberts, Felip Perellós, s'exclamà: «Jo só penjat, jo só penjat, llansar-me han a la rambla».

Despoblat morisc

A partir d'aquest moment i davant la gravetat dels fets, pare i filla van començar a parlar en *algaravia*, això és, un dialecte de l'àrab. Gràcies a un dels testimonis, Damià Giner de Murla, que entenia l'àrab, podem reconstruir la conversa. Ultra això, aquest procés ens aporta més dades lingüístiques interessants com ara que Elisabet, la joveneta morisca, era *mal algamiada*, és a dir, tenia dificultats per a entendre i expressar-se en valencià. El procurador que les autoritats van nomenar en el procés judicial davant la seua minoria

d'edat era Miquel Navarro, qualificat, a més de representant legal de la menor, d'intèrpret; així doncs, hi havia bastants cristians a la Safor amb capacitat per a poder interactuar en àrab amb la comunitat islàmica.

D'altra banda, pare i filla necessitaven una coartada per a evitar una pena severa. Gràcies a la conversa que mantingueren sabem que el pare demanà a la filla que testificara que el ganivet que les autoritats havien trobat en una albarda pertanyia a un fadrí que

Despoblament morisc

feia un any havien matat en el trapig de Rafelcofer. Quant a la pistola, Felip Perellós, indicà a la filla que diguera que era d'un enamorat. Amb la ingenuïtat pròpia dels seus anys, Elisabet preguntà al progenitor que «qui diria que era lo seu enamorat», a la qual cosa aquest respongué que «miràs ella mateix a qui volia dir que era son enamorat».

Els nostres protagonistes van ser conduïts segurament a la torre presó del palau de Gandia. Eixa mateixa nit, van ser interrogats, el que es coneix en el procediment judicial com a confessions *ex officio*. El 5 de desembre, el procurador fiscal, davant la presència del batlle de la vila i comtat d'Oliva, presentava la denúncia contra Felip i Elisabet Perellós, nous convertits de l'Alqueria dels Frares. Com és habitual en aquest tipus de documents, el fiscal comença fent un resum dels fets a partir de la sumària o informació de testimonis practicada. A continuació, els incriminà de delictes greus i els condemnà a les penes corporals i pecuniàries que, segons els furs i privilegis del Regne de València, s'aplicava als posseïdors

d'armes prohibides. La pena concreta, però la dictava el governador del comtat d'Oliva, aconsellat pel seu assessor, en forma de sentència. Hem de dir que el procés que hem analitzat no conserva la sentència que es va pronunciar.

Això de banda, el fiscal ja avança alguns dels càstigs que se'ls podia infringir als moriscos de l'Alqueria. De moment, havien de fer front a totes les despeses del procediment i judici. Per tal d'assegurar-se que pagarien a l'administració de justícia, els béns mobles de la família eren segrestats i posats sota la custòdia d'algun veí que els havia de reintegrar sempre que la justícia li ho demanés. Aquesta persona rep el nom de comendatari. Pel que fa als béns immobles, això és, terres i cases, aquests eren posats en mala veu. És a dir, ningú els podia comprar, quedaven, així mateix, embargats.

Amb la denúncia formalitzada, aquesta era llegida per les autoritats als reus amb veu clara i intel·ligible. Els tornaven a interrogar, un procediment conegut com a confessions de l'escriptura de denúncia. Ni Felip ni Elisabet,

acompanyada pel seu procurador, van voler canviar o afegir alguna dada nova i, per tant, no van declarar, van remetre les autoritats a les primeres confessions que havien fet, les d'ofici. Arribats a aquest punt, el procés queda escapçat i, com hem dit, manca la sentència. Tot i que d'acord amb els casos similars analitzats en l'estudi genèric esmentat al principi de l'article, segurament la família Perellós va ser multada amb

una important pena pecuniària. Una quantitat de lliures que anava a parar a la hisenda del duc de Gandia. Poc temps després d'aquest succés, en la tardor de l'any 1609, els moriscos del comtat d'Oliva van ser expulsats. Felip i Elisabet Perellós probablement van ser embarcats al port de Dénia, amb el que portaven, i duts a Orà on potser encara viuen els seus descendents.

L'ALQUERIA DE LA COMTESSA FA 102 ANYS (1924)

Rubén Galera Hernández

Composició de l'Ajuntament en 1924

A l'inici del 1924, la corporació municipal es composava de sis persones: Jaume Agustí Castelló Barber era l'alcalde, Pere Català Ferrando tinent d'alcalde, i Salvador Català, Baptista Català, Salvador González i Bernardino Castelló els regidors; Eugenio Sebastián signava les actes com a secretari.

Entre les qüestions d'interés que hem identificat durant el mandat d'este Ajuntament, hi ha la construcció de la carretera de l'Alqueria a Piles, que va ser sufragada per l'alcalde amb un total 4983,65 pessetes que, com hem dit, va pagar de la seua butxaca. Posteriorment, la corporació municipal es va reunir en ple el 4 de febrer de 1924 i va acordar de retornar a l'alcalde els diners. En el

Els nuclis de l'Alqueria i Piles en 1977 (Visor Cartogràfic Valencià).

moment de la decisió, este va eixir per qüestions ètiques, és a dir, per no tindre vot en la decisió final.¹

La corporació municipal va decidir en el ple del 17 de febrer nomenar el metge titular de Piles, Josep Ferrairó Peiró, metge del nostre poble perquè reconeguera els jòvens i les seues famílies del reemplaçament militar d'aleshores. Per cada reconeixement cobraria 2,50 pessetes, d'acord amb la llei de quintes.²

Transport

El Govern Civil de la província donà a conèixer que el veí d'Oliva, Antoni Codina Seguí, va sol·licitar autorització el 2 de febrer de 1924 per establir una línia de transport públic per a viatgers, entre Oliva i Gandia, amb punts de parada a l'Alqueria de la Comtessa i Bellreguard, per la carretera de Silla a Alacant, amb un òmnibus automòbil de la marca Ford (matricula: V-2008). Les tarifes màximes que havien de regir el servei eren de 0,40 pessetes per al

Anunci publicitari de l'empresa de transport (Oliva-Història fotogràfica; Facebook).

trajecte efectuat d'Oliva a l'Alqueria o de Bellreguard a Gandia; de l'Alqueria a Bellreguard 0,15 pessetes i d'Oliva a Gandia 0,75 pessetes, i viceversa en el trajecte i preu de tots els casos.³

Nova York i el servei militar

La propagació de la plaga de la fil·loxera a les vinyes de la Safor i la Marina Alta estava ben avançada en 1911. L'enginyer director de la Diputació

1. AAAC, *Actes de l'Ajuntament de l'Alqueria de la Comtessa* (1923-1925), p. 17-18.

2. AAAC, *Actes de l'Ajuntament de l'Alqueria de la Comtessa* (1923-1925), p. 19-20.

3. Diputació de Valencia. Boletín Oficial de la Provincia de Valencia. 29/2/1924. Ordinario. Pàgina 1.

4. Diputació de Valencia. Memorias. 1910-1911 Pàgina 32.

de València va fer aleshores una visita a les vinyes de la comarca amb l'objectiu de vigilar els treballs de reconstitució i inspeccionar l'avanç de la invasió del bacteri, que ja es trobava, com hem dit, propagada a l'Alqueria i Oliva.⁴ Així doncs, com al camp no hi havia treball, els jornalers s'hagueren de buscar les castanyes on fora. Es produí aleshores un èxode massiu de llauradors cap als països llatinoamericans i anglosaxons del continent americà amb la voluntat de guanyar-se el jornal durant uns anys, ja que el camp valencià aleshores no els cap guany. I de pas, s'escapaven dels abusos dels senyorets terratinents.

En este context, molts jornalers es van oblidar de fer el servei militar obligatori i no acudiren a files quan els ho demanava el regiment a què estaven destinats. Este és el cas de Josep Barber Frasquet, de l'Alqueria. La requisitòria, del 10 de març de 1924, assenyala que era fill d'Adelina i Domingo, no estava casa, era llaurador i comptava

22 anys. Feia una alçada de 1,67 cm i últimament estava domiciliat a Detroit Nink (Nova York). Se l'acusava de no haver comparegut davant el comandant del Regiment d'Infanteria de la Princesa, Julio Recio Andreu, d'Alacant; i se li donava trenta dies per a acudir-hi.⁵

El metge

En el ple del 31 de març de 1924, l'alcalde va posar en coneixement dels regidors de la corporació municipal que el metge interí, Francesc de Paula Panella Pitol, havia deixat el servei benèfic sanitari d'este poble, per la qual cosa es va nomenar Francesc Mas Silvestre com a metge titular interí de l'Alqueria.

El nou metge, que era llicenciat en Medicina i Cirurgia, estava present en la sala de plens quan va acceptar el càrrec. En este acte es va estipular que cobraria, a partir del mes de juliol, 1500 pessetes l'any. Algunes de les

4. Diputación de Valencia. Memorias. 1910-1911 Página 32.

5. Diputació de Valencia. Boletín Oficial de la Provincia de Valencia. 31/3/1924. Ordinario. Página 6.

bases que va acceptar el nou titular foren que: el contracte s'estipularia per uns temps il·limitat, en la dotació anual entrava l'assistència gratuïta de 35 famílies pobres, els seus honoraris els rebria per trimestre vençut, havia de residir a l'Alqueria i no podia absentar-se'n sense permís de l'alcalde.⁶ Una altra font sobre el metge especifica que este faria l'assistència facultativa a tot el veïnat en totes les malalties i injeccions i cirurgies necessàries, excepte en els parts de la famílies més acomodades.⁷

Finalment, després que la publicació de la cobertura de la plaça de metge passara els tràmits burocràtics i es publicara en el BOPV, Francesc Mas Silvestre i l'Ajuntament signaren un acord contractual el 29 de juliol de 1924.⁸

Festes patronals

L'arribada de les festes patronals de l'Alqueria és un motiu de joia per

Talla antiga de sant Pere.

celebrar la festa dels sant patrons sant Pere i sant Pau, així com el santíssim Crist de l'Empar, la Divina Aurora i sant Lluís Gonçaga. Les comissions viuen amb nerviosisme i alegria estos dies perquè desitgen que la festa isca tal com s'ha

6. AAAC, *Actes de l'Ajuntament de l'Alqueria de la Comtessa* (1923-1925), p. 23-24.

7. Diputació de Valencia. Boletín Oficial de la Provincia de Valencia. 13/5/1924. Ordinario. Pàgina 3.

8. AAAC, *Actes de l'Ajuntament de l'Alqueria de la Comtessa* (1923-1925), p. 35.

planejat. I al veïnat, els seus confreres i els visitants de la Safor, que les disfruten tant com nosaltres.

Fa cent anys la festa s'anava configurant tal com la coneixem hui en dia, però hi ha detalls que la feien diferent i, alhora, genuïna. El dia 28 de juny, en la vespra de sant Pere i sant Pau, estava previst que actuara la banda del Regiment de Biscaia. La presència d'una banda forana ja ens indica que encara no s'havia recuperat la banda municipal de música, aquella que es va dissoldre en 1917.

El 29, el dia dels patrons, la jornada començava amb un volteig de campanes i diana per la banda esmentada. La missa de sant Pere i sant Pau es feia molt més prompte que ara, a les 10 h; i es cantava la partitura del mestre Gounod, amb una nutrida presència d'orquestra i veus corals. L'encarregat de dir el panegíric d'este dia fou el pare Pere Isla, jesuïta. Al migdia, es tocaven les campanes amb profusió, tal com fan hui els nostres campaners quan s'acaba la missa. Com que aleshores no hi havia orquestres de música pop-

rock, la mateixa banda que amenitzava els actes litúrgics i seculars, feia un concert a les 17 h. A les 19 h s'iniciava la gran processó i, en acabar-se esta, el pirotècnic del nostre poble, Vicent Català, llançava un magnífic castell de focs artificials. No cal dir que no era ni al camp de futbol ni a l'avinguda Ausiàs March; estos emplaçaments no existien encara. Després de la serenata de les 23 h, es va fer una cordà de 15 eixides.

El dia 30 era i és el torn de la festivitat del Santíssim Crist de l'Empar. De bon matí hi havia volteig de campanes i diana per la banda del Regiment de Biscaia. A les 9 h, es feia la missa, en què s'interpretava la partitura del mestre Eslava. En esta missa el sermó anà a càrrec d'Enric Sanchis, rector de l'església de Sant Tomàs de València. I la resta del dia és un calc dels actes del dia de Sant Pere: volteig de campanes, processó, castell de focs artificials, concert i cordà.

La festa de la Divina Aurora (1 de juliol) sí que divergix un poc dels dos dies anteriors en alguns aspectes. A l'alba, la banda de cornetes i tambors

del Regiment de Biscaia i els campaners fan la despertada. A les 7 h comença la cercavila que repartix l'enramada i a les 9 h es fa la missa, en què s'interpreta la partitura de Gounod i és reforçada per veus de cor vingudes de Xàtiva i València expressament per a este acte. El sermó el recità el pare Ladislau Ventimilla, de Sogorb. A la vesprada hi hagué un concert per la banda, a les 21 h una processó i, en acabar-se, una gran traca i un espectacular castell. A les 23 h serenata i a mitjanit una gran cordà de 30 eixides.

Com hem pogut vore, el primer que ens sorprèn són els horaris dels actes, que pràcticament estaven avançats dos hores als nostres. Les cordaes, que molts de nosaltres encara hem conegut, tenien una tradició ben consolidada. Els músics eren una part fonamental de la festa i tocaven i actuaven fins a quatre vegades al dia. I el dia del Lluïsos no s'havia consolidat i, per tant, no n'hi va haver en 1924. De tot el que hem vist, a més, sobta que el dia de la Divina

Aurora era tant o més celebrat que el dia de sant Pere i sant Pau.⁹

El 23 de maig de 1926, l'Ajuntament va pagar alguns gastos de les festivitats del Corpus Christi i del dia de sant Pere. Al rector Guillem Català Bas, 50 pessetes; als cantors Josep Maria Martí i altres, 45 pessetes; als campaners Miquel Frasquet i altres, 25,30 pessetes; a la música –sense especificar de quin poble–, 103,69 pesstes; al pirotècnic del poble, Vicent Català, 50,60 pessetes; i a Josep Maria Navarro Català, per la missa del patró, 25,41 pessetes.¹⁰

Clericalisme, sant Lluís i el rector de l'Alqueria

El clericalisme en la Safor havia anat guanyant força gràcies a l'activisme de Joaquim Ballester i José Fayos, alcalde i primer tinent d'alcalde de Gandia, respectivament. La labor d'aquest moviment religiós i moral consistia a predicar pels pobles de la Safor en

9. *Diario de Valencia*, 30 de juny de 1924, p. 6.

10. AAAC, *Actes de l'Ajuntament de l'Alqueria de la Comtessa* (1925-1927), p. 26.

contra de la blasfèmia, especialment contra aquella en què es nomenava a Déu. I clar, barat a dir-li al poble que no podia expressar-se lliurement -més com una expressió que com un fet premeditat-, les persones ho feien amb més vehemència. En este context trobem que els congregants de sant Lluís, aleshores molt polititzats, anaven a pobles com Beniarjó a fer una «solemne vetlada contra la blasfèmia». Joves i infants de tota la comarca hi acudien a estos actes, especialment els de Gandia. I junt amb els representants polítics, el rector de l'Alqueria, Guillem Català Bas, que participava activament.¹¹

A l'Alqueria també es van celebrar actes d'este tipus sota el nom de «míting procultura». El 10 de febrer de 1924, el veïnat presencià «el culte als bells ideals de la regeneració social», és a dir, «per a provar que la blasfèmia no servix de res per a fer créixer la prosperitat material, el decor moral i religiós».

Per tant, l'activisme catòlic de Joaquim Ballester i Josep Fayos es proposava «combatre i extirpar esta plaga mil vegades pitjor que l'analfabetisme». I per aconseguir este propòsit, digueren que «la dona catòlica és la més indicada per a desterrar de les cases el degradant i incult vici de blasfemar». Guillem Català Bas va remarcar que s'havien de «propagar els principis de cultura i religió, que constituïen la base del progrés i benestar de la societat».¹²

El rector de l'Alqueria, natural de Xàbia, anà a la convenció dels lluisos del seu poble i recità «un bellíssim panegíric on exposava les virtuts i ideals que ha de tindre la joventut catòlica a imitació de sant Lluís».¹³

En el sometent nacional de la 3a regió, on Joaquín Ballester Lloret era cap del partit, les banderoles que havien de dur els alqueriers eren de color taronja.¹⁴

11. *Diario de Valencia*, 5 de gener de 1924, p. 3.

12. *Diario de Valencia*, 17 de febrer de 1924, p. 3. La notícia remarca que el rector Guillem Català, només va prendre el càrrec de la rectoria de l'església, «emprengué l'obra de decorar la nau central».

13. *Diario de Valencia*, 24 de juny de 1924, p. 3.

14. *Revista de Gandia*, 2 d'agost de 1924, p. 1.

Successos

Les desgràcies o els accidents fortuïts acompanyen la humanitat des de la seua mateixa existència. I l'Alqueria, com tots els pobles del món, no n'ha estat exempta. Baptista Barber Castelló, natural del nostre, comptava 26 anys l'10 d'agost de 1924 quan el van trobar mort a la partida del Bartolí de Palmera, just al costat d'un cable de la llum que havia caigut, amb el qual –se suposa– que va entropessar i es va electrocutar. Casualment, este mateix dia el pintor valencià Joaquim Sorolla va expirar a Madrid.¹⁵

Palmera torna a ser escenari d'un succés en què es veieren involucrats l'alcalde del poble, un xiquet i un veí de l'Alqueria. L'alcalde de Palmera era aleshores Enric Muñoz Pellicer, qui estava davant d'una casa en construcció, de la qual era el propietari, quan interpel·là un xiquet que arreplegava fem pel carrer i duia un pollí, és a dir, un ase jove. A l'alcalde no li va parèixer bé el que feia

el xiquet i li demanà que desistira d'anar bambant pel poble –i possiblement agarrant coses de l'obra–, i començaren a insultar-se. La cosa possiblement no haguera anat a més si no fora perquè el veí de l'Alqueria, Agustí Martí Gregori, de 63 anys i llaurador, també insultà l'alcalde després de presenciar aquella acció, que no li va semblar bé, correcta. Així que va començar –sempre segons la premsa– a colpejar la màxima autoritat de Palmera amb punyades i patades, i la cosa no anà a més perquè van eixir els obrers i els van separar. L'alcalde tingué lesions en la galta esquerra, el coll i la cuixa de la mateixa part. En poques paraules, que el va apallissar. L'agressor, de qui desconexem les motivacions per defensar el xiquet i la verdadera relació dels fets, va ser detingut i posat a disposició de l'autoritat militar per la Guàrdia Civil de Bellreguard, acusat per maltractament d'obra i de paraula.¹⁶

Una altra dissort és la que va patir Vicent Frasquet, Pajardis (sic, deu

15. *La Correspondencia de Valencia*, 11 d'agost de 1923, p. 2; *El Pueblo*, 12 d'agost de 1923.

16. *La Correspondencia de Valencia*, 5 de novembre de 1924, p. 2

ser Pajarón), un xiquet d'11 anys de Bellreguard. Pel que sembla, l'agost de 1925 dugué el seu gos a banyar-lo a una bassa que hi ha en el barranc de Palmera, en la partida de l'Heretat, quan va caure dins junt amb el seu gos. L'animal va eixir i va tornar a casa, però el xiquet no,¹⁷ així que els pares suposaren que havia ocorregut una desgràcia. I, efectivament, en la bassa trobaren el cadàver del xiquet flotant.¹⁸

Els accidents domèstics, també estaven a l'orde del dia. La veïna Bàrbara Català Frasquet va sofrir una caiguda al novembre, amb tan mala sort que es va fracturar la cama esquerra. Va ingressar a l'hospital de Gandia.¹⁹

17. *Las Provincias*, 4 d'agost de 1923, p. 6.

18. *La Correspondencia de Valencia*, 3 d'agost, p. 1.

19. *El Pueblo*, 5 de noviembre de 1925, p. 5.

RECORDS DEL PASSAT

Mª Angeles Femenia Barber

Asunción Barber Catalá va nàixer el 26 de desembre del 1937, en plena guerra civil espanyola. No pot explicar quasi res del que va ocórrer durant el conflicte bèl·lic perquè era molt xicoteta, tan sols del que li van contar a ella, però sí que recorda alguna cosa del que va significar la postguerra.

Durant la guerra civil i la postguerra, ma mare sí que em conta que la gent patia molta fam. A casa, com que el meu avi (Vicente Barber Catalá) estava molt malalt de l'esquena i patia moltíssim amb el treball del camp i de casa, van decidir muntar (ell i la meua àvia, Asunción Catalá Gracia) una taverna-tendeta al carrer

Sant Jaume, 19. A l'entrada de casa, a mà esquerra, hi havia el taulell on despatxaven; damunt del taulell, tenien el pes i la balança. Al costat, tenien el salat (abadejo, bonítol...) les sardines estaven fora de l'habitació en un casc (3 sardines costaven una pesseta). Al costat del salat, estaven les botes de vi (un quart costava una pesseta). A l'altre costat de l'habitació, hi havia baldes amb fils (que encara conserva, com els de "la Dàlia", de brodar, de cosir...), entredosos i randes. Els homes s'asseien al pati a beure vi. A més a més, venien aliments; recorda que, com que la gent no tenia diners, anava a comprar-los un paperet de safrà o un ou per a una família de cinc o sis persones. Això ma mare ho sap, perquè de ben joveneta ja hi despatxava i ho coneixia bé. Al poble, també hi havia altres tendes, la d'Emília de la plaça i la d'Angelina "la porra".

A cals meus avis no es tirava res, com a la major part de cases: s'aprofitava tot. Criaven animals, al corral, per a poder menjar. A cals meus avis, en

concret, tenien conills i porcs. Recorda que hi havia un porquet a qui se li van assentar les barres i no podia menjar, per la qual cosa l'havien d'alimentar amb un biberó. A ca la meua besàvia, no hi havia corral amb animals, perquè eren coeters.

Fins i tot els excrements eren d'utilitat: es barrejaven amb palla que servia d'adob per al camp; això s'anomenava "traure la colmena", activitat completament prohibida en la casa d'una dona que anava a donar a llum i a les cases veïnes (per evitar que la dona agafara infeccions ja que, si els extreïen, els podien posar multes).

Festers i
Festeres
2026

Regina de festes

Laura

Canet González

festers

2026

Andreu
Sola Matias

Lucas
Pons Nadal

Carla
Monzó Llorca

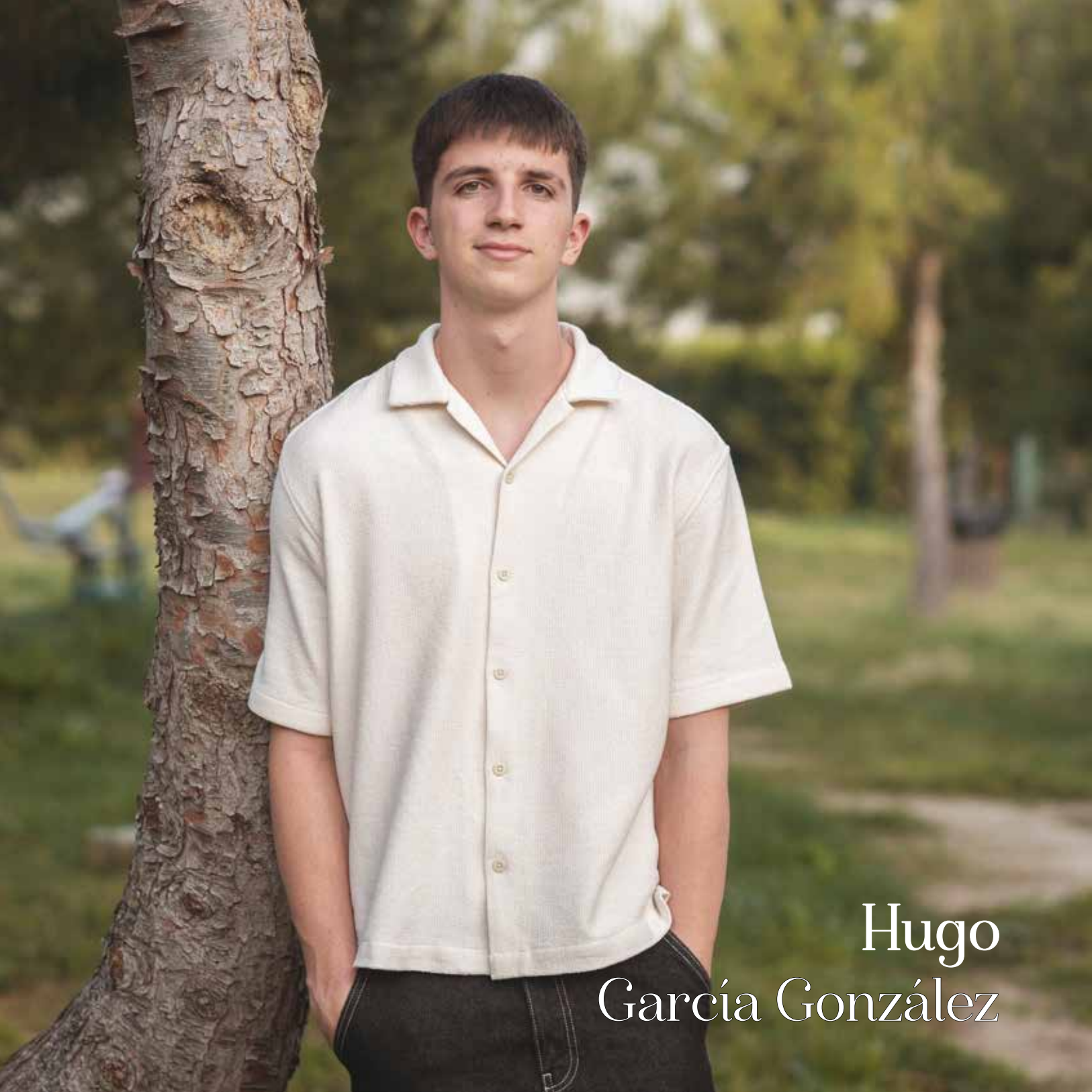
Roberto
Vega González

Biel
Cardona Lorente

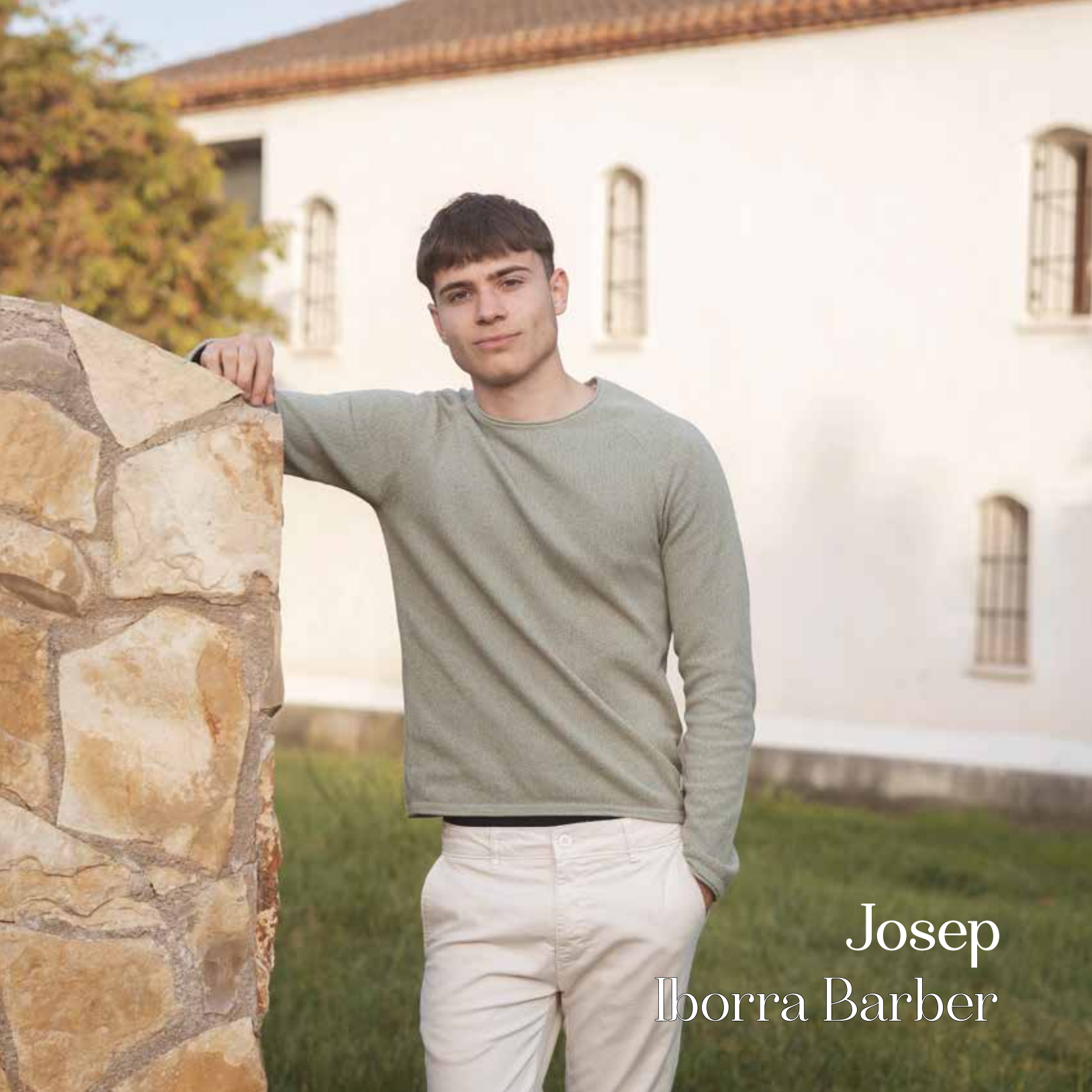
Sergio
Sabater Silva

Hugo
García González

Josep
Furió González

Josep
Iborra Barber

Victor Vega Tavallo

Daniela Borrull González

Éric Lara Serrano

Simón Catalá Escamilla

The background features a 2x2 grid of colored squares: top-left is purple, top-right is yellow, bottom-left is teal, and bottom-right is blue. Overlaid on this grid are four large circles, each divided into four quadrants by a diagonal line from the top-left to the bottom-right. The colors of the quadrants within each circle are: top-left purple, top-right yellow, bottom-left teal, and bottom-right blue. The text is centered over the intersection of the four quadrants.

**PROGRAMA
D'ACTES
2026**

FESTA EN HONOR A LA

MARE DE DÉU
DEL CARMEN

DIUMENGE 21 de juny

Festivitat de la Mare de Déu del Carmen

11:45 hores. Concentració al carrer Mare de Déu del Carme de totes les carneles.

12:00 hores. Solemne Missa cantada pel cor parroquial de Sant Roc. Després la banda de música del poble ens acompanyarà al Parc Oest per al vi d'honor.

20:30 hores. Recollida de les claviarisses.

21.00 hores. Solemne processó. La música és a càrrec de la banda de l'Alqueria de la Comtesa.

Tot seguit, un extraordinari castell de focs d'artifici s'enlairarà.

Programació 2026

Setmana Cultural

DIJOUS 18 de juny

19:30 hores Audició fi de curs de l'escola de música. **Lloc:** Casa de la Cultura.

DIVENDRES 19 de juny - Tradicional sopar al carrer

21:00 hores l'Ajuntament repartirà salmorra, vi i meló per a tot el veïnat. Al mateix temps, els nostres carrers s'ompliran de música a càrrec de les Dolçaines i Tabals de la Colla Corda Curta. Inscripcions a l'Ajuntament fins dimecres 17 de juny. Tiquet 5€ (Meló, botella de vi, salmorra).

A partir de les **00:30 hores**. Correfocs pels carrers del poble a càrrec de Correfocs "Inga va".

DISSABTE 20 de juny - Presentació de festes

20:30 hores. Cercavila i recollida de les Festeres i Festers del 2026 per la Unió Musical Santa Cecília de l'Alqueria.

22:00 hores. Parc del Camp de Futbol. Acte de presentació de les Festeres i Festers del 2026.

Tot seguit a la plaça Major ball amenitzat amb l'orquestra Human.

DILLUNS 22 de juny

20:00 hores. Inauguració Exposició "Vuit dècades d'art i passió" Lolita Deusa junt amb Juan José Pedro, pintor de paisatges naturals.

Lloc: Centre Social

DIMARTS 23 de juny

22:00 hores. Cine a la fresca. **Lloc:** Plaça Major

DIMECRES 24 de juny

20:00 hores. Concert a càrrec de la Unió Musical Santa Cecília de l'Alqueria de la Comtessa junt amb la Colla de Dolçainers Corta Curta. **Lloc:** Plaça Major

DIJOUS 25 de juny

20:00 hores. Teatre a càrrec de l'Associació Bauxos Teatre amb l'obra "Coses que passen". **Lloc:** Casa de la Cultura.

DIVENDRES 26 de juny - Festa per als més menuts de casa

19:30 hores. Acte d'entrega Premis Literaris Narrativa Curta i actuació del grup de ball escolar.

20:00 hores. Actuació de Trobadorets. **Lloc:** Plaça Major

DISSABTE 27 de juny - Festa dels Joves

Dinar paelles (2€ per persona, cal apuntar-se prèviament a l'Ajuntament)

Tardeo amb Discomòvil, DJ Alex.

DIUMENGE 28 de juny - Dia dels Vells

14:00 hores. Dinar de germanor per a tots/es els/les majors.

*Cal apuntar-se prèviament des del dia 17 al dia 21 de juny. (5€ per persona)

24:00 hores. Plaça Major. Actuació de l'Orquestra Scream.

FESTA EN HONOR

SANT
PERE
ⁱSANT
PAU

• ANS NOSTRES PATRONS •

DILLUNS 29 de juny

Festivitat de Sant Pere i Sant Pau

8:00 hores. Despertà per la banda de l'Alqueria de la Comtessa. Es convida a totes les associacions i veïns del poble a participar.

En acabar hi haurà esmorzar per a tots els assistents.

10:45 hores. Recollida dels festers i festeres fins a l'ajuntament.

12:00 hores. Solemne Missa als nostres Patrons amb la societat musical de Benirredrà. Tot seguit, una gran mascletà esclatarà al camp de futbol. Després la banda de música ens acompanyarà al Parc Oest per al vi d'honor, les autoritats, festeres i festers conviden a tots els veïns i veïnes.

17:00 hores. Parc aquàtic per als més menuts a la piscina municipal.

20:00 hores. Recollida dels festers i festeres.

21:00 hores. La comtessa de l'Alqueria Beatriu d'Urrea rendirà pleitessa a la Regina de Festes.

21:30 hores. Solemne processó als nostres patrons Sant Pere i Sant Pau. La música és a càrrec de la banda de l'Alqueria de la Comtessa. Tot seguit, un extraordinari castell de focs d'artifici s'enlairarà des del camí del cementeri, a càrrec de la pirotècnica Borredà.

A les **1:00 hores.** Gran revetlla amenitzada per la magnífica orquestra "La Pato" a la Plaça major.

*Aquest dia tots els tocs i voltejos de les campanes seran efectuats de forma tradicional per l'Associació Campaners de l'Alqueria de la Comtessa.

FESTA EN HONOR

CRIST
DE
L'EMPAR

AL SANTÍSSIM

DIMARTS, 30 de juny

Festivitat en honor al SANTÍSSIM CRIST DE L'EMPAR

- Obriu l'ull i matineu (o no es giteu i aguanteu) i vingau a la **DESPERTÀ!** A les **8:00 h.** vos volem vore als màxims possibles a la **Plaça Major** per pegar la volta al poble i fer una miqueta de soroll! Tot seguit, i una vegada finalitzat el recorregut, recuperarem forces amb un gran **ESMORZAR** a la mateixa Plaça.
- **FESTERS i FESTERETS**, a les **11:00 h.** tingau els vostres vestits i trages ficats per a la primera **REPLEGA**; i a les **12:00 h.** ens reunirem junt amb els **MAJORALS i COSTALERS del Crist** a la casa del **PRESIDENT D'HONOR**.
- A les **12:30 h.** hem d'estar puntuals a l'**església** per celebrar la solemne **MISSA** en honor al **SANTÍSSIM CRIST DE L'EMPAR**.
- En acabar, a les **13:30 h.**, la **Pirotècnia BORREDÀ** botarà foc a una gran **MASCLETÀ**, i posteriorment al ritme de la banda de música ens desplaçarem fins al **Parc Oest** per celebrar el **VI D'HONOR**. **MAJORALS i acompanyants**, recordeu acudir amb la **polsera** per poder accedir al recinte.
- A la nostra festa, la diversió per als més menuts també està assegurada. Xiquetes i xiquets, agafeu els vostres banyadors perquè des de les **17:00 h.** fins les **20:00 h.** a la **Piscina Municipal** vos espera un **PARC AQUÀTIC**.
- A les **20:00 h.** serà la segona **REPLEGA** de **FESTERS i FESTERETS** i junt amb els **MAJORALS i COSTALERS del Crist**, ens concentrarem a les **21:15 h.** a la casa del **PRESIDENT D'HONOR**.
- Tot seguit, a les **21:30 h.**, ens reunirem a les portes de l'església, per començar la solemne **PROCESSÓ** en honor al **SANTÍSSIM CRIST DE L'EMPAR**, portat a muscles pels **COSTALERS**.
- A la finalització d'aquesta, la **Pirotècnia BORREDÀ** ens obsequiarà amb un **GRAN CASTELL DE FOC D'ARTIFICI**.
- I per a posar el punt i final al nostre dia, a partir de la **01:00 h.**, vos hem organitzat una **REVELLA** a la **Plaça Major** on podrem gaudir tots d'una gran nit de festa fins altes hores de la matinada.

La Comissió i el President d'Honor vos desitgen unes bones Festes i vos donen les gràcies per la vostra col·laboració.

FESTERS, FESTERETS, MAJORALS I POBLE EN GENERAL, GAUDIU D'UNES BONES FESTES.

La nostra presidenta
MARIA FULLANA MOLL
C/ Escoles, 7

FESTA EN HONOR A LA

DIVINA
AURORA

DIMECRES, 1 de juliol

Festa a la DIVINA AURORA

A les 7:00 h. Rosari de l'Aurora.

A les 8:00 h. Alça't del llit que ens en anem a la **Despertà**. El recorregut començarà a la Plaça Major i acabarà al camp de futbol, on ens espera un esmorzar de **TORRADA** per a xuplar-se els dits!!

A les 11:00 h. Recollida dels Festers i Festeres d'honor.

Concentració dels Majorals a casa del President per eixir tots junts cap a l'Església. Uneix-te amb nosaltres!!

A les 12:30 h. Solemne **Missa** a la Divina Aurora.

Després de l'acte religiós, hi haurà una gran **MASCLETÀ** al Pàrquing del Camp de Fútbol a càrrec de la pirotècnia Hermanos Borredà.

Seguidament, el grup musical "XeQuim" de l'Alqueria, ens acompanyarà al **PARC DE L'OEST** per al **VI D'HONOR**. Atenció majorals, recorda la teva polsera i la del teu acompanyant per a poder gaudir-lo. El vi d'honor és, **ÚNIC I EXCLUSIU**, per als nostres Auroros i Aurores i festers i festeres d'honor.

A les 17:30 h. CAVALCADA acompanyada per el grup musical "XeQuim" de l'Alqueria, que ens animaran a ballar tota la vesprada. Finalitzarà en l'encreuament del C/ Joan Carles I i C/ Blasco Ibáñez. Hi haurà **dos premis** infantils i dos premis adults, un serà per a tu?

A les 21:00 h. Recollida, de tots els Festers, Festerets i Festeretes d'honor.

Concentració dels Majorals a casa del President per eixir tots junts cap a l'Església. Uneix-te amb nosaltres!!

A les 21:30 h. Solemne **processó** a la nostra Verge Divina Aurora.

A continuació, hi haurà un gran **CASTELL** de focs d'artifici a càrrec de Hermanos Borredà.

A les 23:00 h. Gaudirem d'un **SOPAR DE GERMANOR** al Pàrquing del Camp de Fútbol, el qual estarà amenitzat pel grup de música **NIVEL X** i, a continuació, l'actuació del **Grup musical Jotajaybers**. Que no t'ho contem!

El nostre president
Pablo Ciges Escrivà
C/ Nou, 39

La Comissió i el President desitgem que **EIXIU A VIURE**
LA NOSTRA FESTA I GAUDIU DE TOTS I CADASCUN DELS DIES!!

SOM AUROROS I AURORES!

FESTA EN HONOR A

SANT
LLUÍS
GONÇAGA

DIJOURS 2 de juliol

Festa de Sant Lluís de Gonçaga,

Vine a la festa dels Lluïsos

LA PANDA T'ESPERA!!!

A les 07:00 h. posa't el "banyador" baix la roba. No hi ha res millor que una **guerra d'aigua** per a començar el dia amb bon peu!

A les 08:00 h tots a la plaça, **Comença la despertà dels Lluïsos**. Recordeu anar amb samarreta blanca per si les mosques! **Al finalitzar vos espera l'esmorzar**

A les 11:00 h Recollida dels festers i festeres. **FORMES PART DE LA PANDA?** Ix a la porta de casa, i **unix-te a l'arreplega**. Tots junts anirem a casa de la **Presidenta d'Honor**.

A les 12:30 h Misa a Sant Lluís Gonçaga. En acabar, **Gran Mascletà** al parquing del camp de fútbol.

Seguidament, la banda de música ens acompanyarà al **Parc de l'Oest** per a disfrutar del **Vi d'honor per als Majorals**. Atenció majoral, recorda posar-te la polsera.

De 17:00 h a 20:00 h els nanos disfrutaran del **Parc Aquàtic**. Posa't el traje de bany, agafa el berenar i vine a la **piscina municipal** a passar-ho xupi piruli!!!!

A les 20:00 h Recollida dels festers i festeres. **La Presidenta d'Honor** ens espera en sa casa.

A les 21:30 h Processó en honor a Sant Lluís Gonçaga. A continuació, **Castell de Focs d'Artifici**.

A les 00:30 h Agafa una disfressa, vine a la Plaça Major i gaudix de la **CAVALCADA D'ESTIU**.

Després continuarem amb una orquesta. Tota una nit per passar-ho be!!

La Presidenta d'Honor
Cristina Rebolledor Siscar, (C/Molí, 3)
i tota la comissió vos convidem a formar
part de la Panda dels Lluïsos
i gaudir de la nostra festa

A vintage black and white photograph of a busy street scene. In the foreground, a young girl in a light-colored dress stands on the left, looking towards the camera. To her right, a man in a dark coat and hat walks. Further down the street, a large crowd of people, including men, women, and children, is walking. The background features a two-story building with a balcony and several posters or signs on its facade. A large, leafless tree stands on the left side of the street. The overall atmosphere is that of a bustling, historical urban environment.

EL BAÜL
DE
RECORDS

El poble als anys 40 i 50

“El Baül dels Records ens transporta a una època en què els carrers del nostre poble eren molt diferents als d’ara. Entre els anys 40 i 50, la vida transcorreguía amb un altre ritme: sense presses, amb veïns que es coneixien pel nom i amb els carrers com a punt de trobada.

Aquest recull d’imatges ens mostra com era el nostre municipi en aquells anys. Un xicotet viatge al passat per recordar d’on venim.

Carrer 25 Abril, entrada al poliesportiu (1940)

Carrer 25 Abril, entrada al poliesportiu (2026)

C/ Esperança amb C/ Màrtirs, nº23 (1942)

C/ Esperança amb C/ Màrtirs, nº23 (2026)

Carrer Esperança des de Sant Pere (1942)

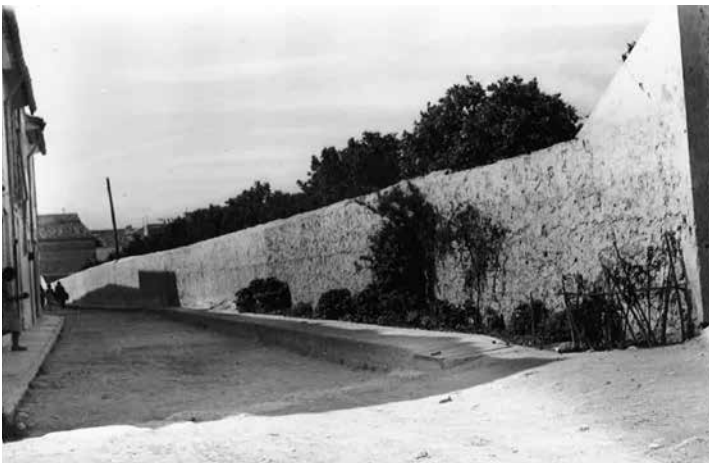
Carrer Esperança des de Sant Pere (2026)

Carrer Sant Pere, nº 21 (1942)

Carrer Sant Pere, nº 21 (2026)

Carrer Sant Pere vist des d'Esperança (1942)

Carrer Sant Pere vist des d'Esperança (2026)

Cementeri (1945)

Cementeri (2026)

Cementeri per dins (1945)

Cementeri per dins (2026)

C/ Joan Carles I, nº 25, baixada camp futbol (1945)

C/ Joan Carles I, nº 25, baixada camp futbol (2026)

Baixada camp futbol (1950)

Baixada camp futbol (2026)

Carrer Nou des de Carrer Sant Jaume (1951)

Carrer Nou des de Carrer Sant Jaume (2026)

Metge (1952)

Centre Salut (2026)

Carrer Constitució, Metge (1952)

Carrer Constitució, Metge (2026)

Ajuntament 18.07.1957

Ajuntament (2026)

Saló plenaris, Ajuntament (1957)

Saló plenaris, Ajuntament (2026)

AJUNTAMENT DE
L'ALQUERIA DE LA COMTESSA

